

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Standpuntbepaling van de Vlaamse Regering over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 november 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen.

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 6, § 4, van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, worden de Gewestregeringen betrokken bij “het ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen.

2. INHOUDELIJK

2.1. Context

Per brief van 23 april 2019, met kenmerk 10367 vraagt de federale minister van mobiliteit het advies van de Vlaamse Regering binnen een termijn van 30 dagen. Deze adviesvraag heeft als voorwerp het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 november 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen.

2.2. Algemene bespreking

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft als doel de omzetting van de richtlijn 2018/1846 van de Commissie van 23 november 2018 tot aanpassing aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang van de bijlagen bij Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen over land.

Richtlijn 2008/68/EG verwijst naar bepalingen uit het RID (het Reglement betreffende het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, opgenomen als bijlage aan Aanhangsel C van het Verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF), gesloten te Vilnius op 3 juni 1999. Het RID wordt om de 2 jaar bijgewerkt. Hierdoor is er dus een aanpassing van Richtlijn 2008/68/EG nodig en bijgevolg ook een aanpassing van het koninklijk besluit van 2 november 2017

betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen. De meest recente versie van her RID is van toepassing sinds 1 januari met een overgangstermijn tot 30 juni.

2.3. artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat het besproken koninklijk besluit een omzetting is van richtlijn 2018/1846.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt het eerste artikel van het koninklijk besluit van 2 november 2017 dat dient te verwijzen naar de meest recente richtlijn die richtlijn 2008/68/eg wijzigt.

Artikel 3

Dit artikel zorgt voor een wijziging van enkele definities van het koninklijk besluit van 2 november 2017. Bovendien worden er enkele nieuwe definities toegevoegd.

Bij het toegevoegde 19°, tweede lid, 2° wordt niet duidelijk aangegeven dat de exacte hoeveelheden te vinden zijn in het RID. De verwijzing naar 1.1.3.6 en de hoofdstukken 3.3, 3.4 en 3.5 geeft niet aan waar deze onderafdeling of hoofdstuk te vinden is.

Artikel 4

Artikel 4 bevat een taalkundige verbetering van de Nederlandstalige tekst van artikel 8 van het koninklijk besluit van 2 november 2017.

Artikel 5

Dit artikel bevat een taalkundige wijziging van de Nederlandstalige tekst van artikel 12 van het koninklijk besluit van 2 november 2017.

Artikel 6

Dit artikel bevat een taalkundige wijziging van de Nederlandstalige tekst van artikel 16 van het koninklijk besluit van 2 november 2017.

Artikel 7

Dit voegt een artikel 17/1 in dat handelt over de mededeling en verwerking van de gegevens van een veiligheidsadviseur van een onderneming aan de veiligheidsinstantie. De laatste paragraaf handelt over de opmaak van het jaarverslag.

Artikel 8

Dit artikel bevat een taalkundige wijziging van de Nederlandstalige tekst van artikel 20 van het koninklijk besluit van 2 november 2017.

Artikel 9

Dit artikel zorgt ervoor dat de leden van de inspectiedienst ook bevoegd zijn voor het vaststellen van overtredingen van de bepalingen van het RID en van het koninklijk besluit van 2 november 2017.

Artikel 10

Zie 2.4. Juridische bespreking.

Artikel 11

Bevat wijzigingen aan bijlage 1.

Artikel 12

Dit voegt een bijlage 1/1 toe aan het koninklijk besluit van 2 november 2017. Deze bijlage verwijst echter naar artikel 18 van dit koninklijk besluit. Daar wordt echter geen melding gemaakt van een jaarverslag. Bij de Franstalige versie van deze bijlage ontbreekt bovendien een pagina.

Artikel 13

Dit artikel verwijst naar een bijlage die bijlage 3 van het koninklijk besluit van 2 november 2017 vervangt. Er wordt niet aangegeven dat de niet gewijzigde delen van bijlage 3 behouden blijven.

Artikel 14

Dit artikel behoeft geen commentaar

2.4. Juridische bespreking

Uit de arresten nr. 241.012 en 241.015 van 13 maart 2018 en nr. 244.095 van 2 april 2019 van de Raad van State blijkt dat wat de vestigingsvoorwaarden/toegang tot het beroep betreft, heel de aangelegenheid van de vestigingsvoorwaarden aan de gewesten is overgedragen, behalve wat betreft "de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen". Die bevoegdheidsoverdracht heeft volgens de Raad van State een algemene strekking en een ruime inhoudelijke draagwijdte en dient te worden beschouwd als een overdracht met een horizontale impact op het beleid in meerdere sectoren. Daarentegen doet deze aan de gewesten toegewezen bevoegdheid volgens de Raad van State geen afbreuk aan de bevoegdheid van de federale overheid om in het kader van de uitoefening van haar eigen bevoegdheden, bijvoorbeeld te voorzien in opleidingsvereisten, erkenningsregelingen of vergunnings- of certificeringsstelsels.

In de arresten van 13 maart 2018 bevestigde de Raad van State ook uitdrukkelijk dat het koninklijk besluit van 5 juli 2006 betreffende de aanwijzing en de beroepsbekwaamheid van de veiligheidsadviseurs voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor of over de binnenwateren (hierna: "het KB van 5 juli 2006") tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoort.

De Raad van State oordeelde:

"Het koninklijk besluit van 5 juli 2006 heeft een algemene draagwijdte en geldt in beginsel voor het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg, per spoor of over de binnenwateren met inbegrip van het verrichten van laad-, los-, vul- of verpakkingswerkzaamheden die met dit vervoer samenhangen, met inbegrip van de overslag van de weg, het spoor of de binnenwateren naar een andere vervoerswijze of vice versa. Het stelt eisen inzake de beroepsbekwaamheid van veiligheidsadviseurs die binnen de grenzen van de activiteiten van de onderneming waar zij werkzaam zijn, met alle mogelijke middelen en maatregelen ervoor dienen te zorgen dat deze activiteiten gemakkelijker met inachtneming van de toepasselijke regelgeving en onder optimale veiligheidsvoorwaarden kunnen plaatsvinden. De toegang tot het beroep van veiligheidsadviseur wordt aldus afhankelijk gesteld van een scholingscertificaat. Alzo dient het koninklijk besluit van 5 juli 2006 zich aan als een regeling die betrekking heeft op vestigingsvoorwaarden overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 6°, BWHI."

Verder stelt de Raad:

"In advies nr. 57.371/VR/3 van 15 juni 2015 over een ontwerp dat onder meer heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 „tot wijziging van regelgeving met betrekking tot de regels van politie over het verkeer op waterwegen, wat betreft bevoegdheden, overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming" waarbij onder andere artikel 20, §§ 1 tot 4, van het koninklijk besluit van 5 juli 2006 wordt vervangen, hebben de verenigde kamers van de afdeling Wetgeving van de Raad van State het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2006 eveneens gekwalificeerd als een regeling waarbij vestigingsvoorwaarden worden vastgesteld. In ditzelfde advies is er wel op gewezen dat in zoverre in dit

koninklijk besluit wijzigingen worden aangebracht, hiervoor geen rechtsgrond kan worden gezocht in de voornoemde wetten van 28 mei 1956 en 15 april 1994. Dit weerspreekt evenwel niet dat de in het koninklijk besluit van 5 juli 2006 geregelde aangelegenheid een regeling van vestigingsvoorwaarden/toegang tot een beroep betreft, waarvoor de gewesten bevoegd zijn.”

Tevens stelt de Raad:

“Bij de bespreking van het eerste en het tweede middel is vastgesteld dat het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2006 zich aandient als een regeling die betrekking heeft op vestigingsvoorwaarden overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 6°, BWHL.”

Uit de voormelde arresten blijkt aldus dat de in het koninklijk besluit van 5 juli 2006 geregelde aangelegenheid een regeling van vestigingsvoorwaarden/toegang tot een beroep betreft, waarvoor de gewesten bevoegd zijn.

Artikel 10 van het ontwerp KB voorziet dat het KB van 5 juli 2006 wordt opgeheven *“voor wat betreft de federale bevoegdheden inzake het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor”*. Er wordt niet nader gepreciseerd welke bepalingen van het KB van 5 juli 2006 precies opgeheven worden.

Aangezien de Raad van State in voormelde arresten uitdrukkelijk, ondubbelzinnig en zonder nader voorbehoud oordeelde dat het KB van 5 juli 2006 tot de bevoegdheid van de gewesten behoort, valt niet in te zien welke bepalingen van dit KB tot de bevoegdheid van de federale overheid zijn blijven behoren.

Artikel 10 van het ontwerp KB lijkt ons dan ook behept met een bevoegdheidsoverschrijding.

Verder stellen wij vast dat artikel 3 een definitie invoert van het begrip *“onderneming”* als bedoeld in artikel 3, 18° (definitie van het begrip *“veiligheidsadviseur”*), in artikel 17/1 (de hierboven vermelde kennisgevings- en rapporteringsplicht) en in de bijlage 1/1 (minimale gegevens van de jaarlijkse rapportering) van het KB van 2 november 2017.

Het ontwerp van KB brengt hierbij elke onderneming onder het toepassingsgebied *“waarvan de activiteiten het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, of de met dit vervoer samenhangende verpakkings-, laad-, vul- of loswerkzaamheden omvatten, met inbegrip van de overslag van de weg of de binnenwateren naar het spoor en vice versa”*.

Het toepassingsgebied van het ontwerp van KB is dus niet beperkt tot ondernemingen die instaan voor het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor zelf, maar is ook van toepassing op de overslag van of naar de weg of de binnenwateren. Het is dus ook van toepassing op de overgang van de ene vervoersmodus naar de andere.

Het zijn echter de gewesten die bevoegd zijn voor de reglementering inzake het vervoer van gevaarlijke goederen over de weg en de binnenwateren (m.u.v. nucleair vervoer, het vervoer van explosieven en het vervoer van dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking).

De vraag rijst dan ook of de overslag van gevaarlijke goederen van de ene naar de andere vervoersmodus niet tot de gewestbevoegdheid inzake het gevaarlijk vervoer over de weg en de binnenwateren behoort (m.u.v. nucleair vervoer, het vervoer van explosieven en het vervoer van dierlijke stoffen die een gevaar vormen voor de bevolking), dan wel of het niet minstens om een gedeelde bevoegdheid gaat.

Gelet op de hierboven beschreven bevoegdheidsoverschrijding adviseert de juridische ondersteuning van het Departement mobiliteit en openbare werken aan de Vlaamse Regering om een ongunstig advies uit te brengen bij dit ontwerp KB.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorliggende voorontwerp van koninklijk besluit heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De inspectie van financiën verleende op 13 mei 2019 gunstig advies aan het voorstel tot standpuntbepaling

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) personeel: het voorliggende ontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- b) werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- c) investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- d) ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten;
- e) conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op de personeelsbudgetten.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorstel van beslissing vergt geen opmaak van nieuwe Vlaamse regelgeving en is niet onderworpen aan een verplichting om een reguleringsimpactanalyse op te maken.

Er is geen impact op het gebied van administratieve lasten.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering geeft een negatief advies met het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 november 2017 betreffende het vervoer van gevaarlijke goederen per spoor, met uitzondering van ontplofbare en radioactieve stoffen.

De minister-president van de Vlaamse Regering wordt gelast de federale minister van Mobiliteit van dit advies in kennis te stellen.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Adviesvraag d.d. 10 januari 2019 van de federale minister van Mobiliteit;
- Advies van de Inspectie van Financiën